

Regeling van de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, van [PM], nr. [PM], houdende wijziging van de Tabaks- en rookwarenregeling in verband met de nadere uitwerking van de registratieplicht voor verkooppunten van tabaksproducten en aanverwante producten

[KetenID 27370]

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

Gelet op artikel 6, tweede lid, van de Tabaks- en rookwarenwet;

Besluit:

Artikel I

De Tabaks- en rookwarenregeling wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1.1, eerste lid, wordt in de alfabetische volgorde een begripsbepaling ingevoegd, luidende:

handelsregister: het register, bedoeld in artikel 2 van de Handelsregisterwet 2007

B

Na artikel 4.8 wordt een paragraaf ingevoegd, luidende:

§5. Registratieplicht

Artikel 5.1

1. De registratie, bedoeld in artikel 6, eerste lid, van de wet vindt plaats via een elektronisch formulier op de website van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit.

2. Bij de registratie, bedoeld in artikel 6, eerste lid, van de wet worden de volgende gegevens en bescheiden verstrekt:

- a. naam of handelsnaam van de detaillist;
- b. het permanente adres van de bedrijfsruimte waarin de detaillist gevestigd is;
- c. correspondentieadres, indien dat afwijkt van het onder b vermelde adres;
- d. e-mailadres en telefoonnummer van de detaillist;
- e. het nummer waaronder de detaillist in het handelsregister is ingeschreven alsmede het bijbehorende vestigingsnummer;
- f. gegevens over het winkeltype en het assortiment van de detaillist;
- g. de datum waarop is aangevangen met de verkoop van tabaksproducten of aanverwante producten;
- h. naam van de eigenaar; en
- i. e-mailadres en telefoonnummer van de eigenaar, indien deze afwijken van de onder d vermelde gegevens.

3. Voor de toepassing van het tweede lid, onder h en i, wordt met eigenaar bedoeld een in het handelsregister als eigenaar, vennoot, bestuurder of gevolmachtigde ingeschreven natuurlijke persoon.

C

Artikel 6.10 vervalt.

Artikel II

Deze regeling treedt in werking op het tijdstip waarop artikel I, onderdeel A, van de Wet van 23 april 2025 tot wijziging van de Tabaks- en rookwarenwet in verband met de invoering van een registratieplicht voor verkooppunten van tabaksproducten en aanverwante producten (Stb. 2025, 118) in werking treedt.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

J.Z.C.M. Tielen

Toelichting

I Algemeen deel

1. Inleiding

In het Nationaal Preventieakkoord (hierna: Preventieakkoord) is tot doel gesteld dat in 2040 een rookvrije generatie wordt gerealiseerd.¹ Hierbij is gekeken welke effectieve maatregelen nodig zijn om ervoor te zorgen dat in 2040 geen jongere meer rookt en nog maximaal 5% van de volwassenen. Onderdeel van het samenhangende pakket van maatregelen dat volgens het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (hierna: RIVM) nodig is om de rookvrije generatie in 2040 te behalen, is het verminderen van verkooppunten. De onderhavige wijzigingsregeling volgt op de maatregelen die zijn gericht op het verminderen van de verkooppunten. Nederlanders komen meerdere keren per week op locaties waar tabaksproducten en aanverwante producten worden verkocht. Met het oog op het voorkomen dat jongeren gaan roken en om kinderen en ex-rokers te beschermen heeft het kabinet ervoor gekozen de verkoop van tabaksproducten en aanverwante producten te beperken tot verkoopkanalen waar doorgaans geen kinderen, jongeren en ex-rokers komen.² Op termijn zullen deze producten daarom alleen nog worden verkocht bij speciaalzaken waar alleen de volwassen roker komt en die zich vrijwel exclusief richten op de verkoop van tabaksproducten en aanverwante producten.

Om deze stappen zorgvuldig vorm te geven, is in 2021 door SEO verder onderzoek gedaan, met aandacht voor onder andere de economische impact en regionale spreiding van verkooppunten. Het SEO-onderzoek schatte het aantal verkooppunten van tabaksproducten in 2020 op bijna 16.000.³ Het aantal verkooppunten is per januari 2022 met 5.600 afgenomen, als gevolg van een wijziging van het Tabaks- en rookwarenbesluit waarbij sigarettenautomaten werden verboden.⁴ Vervolgens is een verbod op de online verkoop van tabaksproducten en aanverwante producten ingesteld.⁵ Als volgende stap is in 2024 een verbod op de verkoop van tabaksproducten en aanverwante producten in supermarkten en horeca-inrichtingen in werking getreden.⁶ De inschatting is dat met dit laatstgenoemde verbod het aantal verkooppunten zou dalen van 10.000 tot 4.400 in 2024 (2.000 tankstations, 1.600 bestaande en 800 nieuwe tabaks- en gemakszaken).⁷ Het voornemen bestaat om de vermindering van het aantal verkooppunten van tabaksproducten en aanverwante producten verder gefaseerd te laten plaatsvinden via onderstaande stappen⁸:
2026: Verkoop van elektronische dampwaar uitsluitend in tabaksspeciaalzaken;
2030: Verkoop van tabaksproducten en aanverwante producten (met uitzondering van elektronische dampwaar) uitsluitend in gemakszaken en tabaksspeciaalzaken;
2032: Verkoop van tabaksproducten en aanverwante producten uitsluitend in tabaksspeciaalzaken.

Op grond van artikel 6 van de Tabaks- en rookwarenwet (hierna: de wet) wordt het voor verkooppunten van tabaksproducten en aanverwante producten verplicht zich te registreren.⁹ Deze registratieplicht is op zichzelf niet gericht op het verminderen van de verkooppunten. De registratieplicht beoogt de verwachte verschuiving van het aanbod van tabaksproducten en aanverwante producten naar andere winkels (naar aanleiding van eerder vermelde maatregelen die dat wel beogen, zoals het verbod op de verkoop van tabaksproducten en aanverwante producten in onder meer supermarkten) in beeld te krijgen en daarnaast de handhaving te faciliteren. In artikel 6 van de wet is tevens geregeld dat bij ministeriële regeling regels worden gesteld met betrekking tot de wijze van registreren en de geldigheid van de registratie en de gegevens, waaronder mede begrepen persoonsgegevens, en bescheiden die daarbij worden verstrekt. Met deze regeling wordt hieraan uitvoering gegeven door een wijziging van de Tabaks- en rookwarenregeling.

¹ Bijlage 863921 bij Kamerstukken II, 2018/19, 32793, nr. 339, p. 3.

² Kamerstukken II 2020/21, 32011 en 32793, nr. 79.

³ SEO Economisch onderzoek (2020), Beperken van het aantal verkooppunten tabak, p I.

⁴ Stb. 2019, 308. Met uitzondering van de tabaksautomaten in speciaalzaken als bedoeld in artikel 5.9 van het Tabaks- en rookwarenbesluit, die voldoen aan de voorwaarden genoemd in artikel 5.3, tweede lid, van het Tabaks- en rookwarenbesluit.

⁵ Met ingang van 1 juli 2023 voor tabaksproducten en elektronische sigaretten en navulverpakkingen (Stb. 2023, 141) en met ingang van 1 januari 2024 voor andere aanverwante producten dan elektronische sigaretten en navulverpakkingen (Stb. 2023, 416).

⁶ Stb. 2024, 89.

⁷ SEO Economisch onderzoek (2021), Beperken tabaksverkoop tot tabaksspeciaalzaken, p II.

⁸ Kamerstukken II 2022/23, 32011, nr. 97.

⁹ Stb. 2025, 118.

2. De wijziging op hoofdlijnen

2.1 Wijze van registreren

De registratie zal plaatsvinden in een door de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (hierna: NVWA) ontworpen en beheerd digitaal portaal waarin detaillisten¹⁰ met eHerkenning kunnen inloggen. Er is geen andere wijze waarop een verkooppunt geregistreerd kan worden.

2.2 Gegevens

Voor het functioneren van de registratieplicht zijn gegevens van het verkooppunt en gegevens van de eigenaar benodigd.

2.2.1 Gegevens bedrijf

Voor een geldige registratie dienen detaillisten naam en adres (straatnaam, huisnummer, postcode en vestigingsplaats) op te geven. Daarnaast zijn ook contactgegevens in de vorm van een e-mailadres en een telefoonnummer van de detaillist nodig. Verder worden ook het nummer waarmee de detaillist in het handelsregister is geregistreerd en het vestigingsnummer vastgelegd. Deze gegevens ondersteunen de NVWA bij de handhaving van de wet- en regelgeving. Voorts worden verschillende gegevens over het type winkel en het assortiment geregistreerd, zoals of de te registreren detaillist tot een keten behoort, tot welk winkeltype het verkooppunt hoort (bijvoorbeeld tankstation, speciaalzaak, gemakszaak, etc.) en vanaf welke datum is aangevangen met de verkoop van tabaksproducten en aanverwante producten. Deze laatste gegevens helpen bij het monitoren van verkooppunten.

2.2.2 Gegevens eigenaar

Een geldige registratie vereist de naam, het e-mailadres en het telefoonnummer van de eigenaar van de detaillist. Deze gegevens zijn noodzakelijk omdat de NVWA, mede naar aanleiding van een uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven¹¹, de eigenaar van het verkooppunt na een (anonieme) inspectie, bijvoorbeeld op de naleving van de leeftijdsgrens, binnen 24 uur op de hoogte stelt van de uitgevoerde inspectie en geconstateerde overtreding(en). Het verzamelen van deze (persoons)gegevens is in lijn met het doel van de registratieplicht om handhaving van de wet- en regelgeving te faciliteren. In artikel 6, derde lid, van de wet is voorzien in een grondslag voor de verwerking van persoonsgegevens ten behoeve van het toezicht en de handhaving van de bij of krachtens de wet (voor de duidelijkheid: de Tabaks- en rookwarenwet) gestelde voorschriften. De persoonsgegevens die in het kader van de registratieplicht verwerkt worden beperken zich tot de naam en contactgegevens van de eigenaar van de detaillist. Zoals hierboven toegelicht zijn deze gegevens noodzakelijk voor de effectieve uitoefening van toezicht en handhaving van de wet door de NVWA. De op grond van de registratieplicht verstrekte persoonsgegevens worden, conform de wettelijke grondslag¹², uitsluitend gebruikt voor toezicht en handhaving en niet ook voor monitoring. Algemene bedrijfsgegevens kunnen wel ook voor dat tweede doel gebruikt worden.

3. Gevolgen voor uitvoering en handhaving

De NVWA stelt dat de betreffende regeling handhaafbaar en uitvoerbaar is. Toezicht op deze regeling leidt tot het verzoek om meer capaciteit van 1,2 fte. De kosten van deze 1,2 fte bedragen € 220.000 per jaar. Op verzoek van de NVWA zijn in hoofdstuk 2.2.1 van deze toelichting kleine technische wijzigingen aangebracht.

De door de NVWA opgevoerde kosten worden meegenomen in de bredere afweging van de door de NVWA uit te voeren taken en dienen binnen de huidige budgettaire kaders ingepast te worden.

4. Toets Autoriteit Persoonsgegevens

Vanwege de verwerking van persoonsgegevens die met onderhavig regeling gemoeid is, is een concept van deze regeling op grond van artikel 36, vierde lid, van de Algemene Verordening Gegevensbescherming voor advies voorgelegd aan de Autoriteit Persoonsgegevens (hierna: AP).

[PM]

5. Gevolgen voor regeldruk

¹⁰ Een detaillist is een verkooppunt van tabaksproducten en aanverwante producten. Voor de leesbaarheid wordt ook van een detaillist gesproken als de eigenaar of andere vertegenwoordiger van het verkooppunt bedoeld wordt.

¹¹ CBB 25 januari 2022, ECLI:NL:CBB:2022:42.

¹² Artikel 6, derde lid, van de wet.

Deze regeling heeft geen regeldrukgevolgen voor burgers. Ook niet voor importeurs en producenten van tabaksproducten en aanverwante producten. Wel heeft het gevolgen voor detaillisten die tabaksproducten en aanverwante producten verkopen. De regeldrukkosten zullen bestaan uit kennisnemingskosten en overige regeldrukkosten. Deze kosten zijn nader toegelicht bij de wijziging van de wet¹³ waarbij de registratieplicht is ingevoerd. Hier wordt volstaan met een verwijzing naar die toelichting. Het uitgangspunt bij deze regeling is om administratieve lasten tot een minimum te beperken. Deze wijze van invoering wordt werkbaar en proportioneel geacht. Een zo beperkt mogelijke hoeveelheid gegevens wordt opgevraagd bij detaillisten waarbij zoveel mogelijk gegevens automatisch worden opgehaald of kunnen worden ingevuld, bijvoorbeeld aan de hand van gegevens van de Kamer van Koophandel of de Belastingdienst. Het wetsvoorstel en de memorie van toelichting waarmee de registratieplicht in artikel 6 van de wet is vastgelegd met daarin bovengenoemde berekening is door het Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR) geselecteerd voor een formeel advies. De ATR heeft op dat ontwerp geadviseerd het voorstel niet in te dienen.¹⁴ De ATR voert ter onderbouwing van dit advies aan dat nut en noodzaak van de voorgestelde registratieplicht onvoldoende blijken uit de memorie van toelichting en in de memorie van toelichting duidelijker moet worden aangegeven waarom en op welke wijze een registratieplicht de handhaving en monitoring ten goede komen. Op deze punten is paragraaf 3.3 van de memorie van toelichting naar aanleiding van het advies van de ATR aangevuld. De ATR heeft daarnaast opgemerkt dat voor de monitorfunctie een bestaand alternatief gebruikt kan worden, namelijk registraties van onder meer Locatus en het CBS. In de memorie van toelichting is aangevuld waarom niet voor deze registraties is gekozen en waarom een aanvullende registratie noodzakelijk wordt geacht.

Het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) heeft onderhavige regeling niet geselecteerd voor een formeel advies, omdat het geen nieuwe nog niet verantwoorde gevolgen voor de regeldruk heeft.

6. Internetconsultatie

[PM]

7. Overgangsrecht en inwerkingtreding

Artikel II van de wet waarmee de registratieplicht in artikel 6 van de wet is vastgelegd voorziet in overgangsrecht.¹⁵ Om te voorkomen dat bestaande verkooppunten van tabaksproducten of aanverwante producten bij inwerkingtreding van de registratieplicht meteen in overtreding zijn, krijgen zij tot zes maanden na inwerkingtreding de gelegenheid om de registratie (voor de eerste keer) te voltooien. Verkooppunten die na inwerkingtreding beginnen met de verkoop van tabaksproducten of aanverwante producten dienen zich wel meteen voorafgaand aan de start van de verkoop te registreren.

II Artikelsgewijs

Artikel I, onderdeel A

Er wordt een definitie van handelsregister opgenomen onder verwijzing naar de Handelsregisterwet 2007. Bedoeld wordt het door de Kamer van Koophandel beheerde register.

Artikel I, onderdeel B

Op grond artikel 6 van de wet gaat een registratieplicht gelden voor verkooppunten van tabaksproducten en aanverwante producten. In de wet worden deze verkooppunten aangeduid met de term 'detaillist'. Met het nieuwe artikel 5.1 in de Tabaks- en rookwarenregeling (hierna: regeling) wordt uitvoering gegeven aan artikel 6, tweede lid, van de wet. Bepaald wordt dat de registratie gedaan moet worden via een online formulier op de website van de NVWA. Daarnaast wordt geregeld welke gegevens bij de registratie verstrekt moeten worden.

Artikel I, onderdeel C

¹³ Kamerstukken II 2023/24, 36541, nr. 3, p. 14.

¹⁴ <https://www.adviescollegeregeldruk.nl/documenten/2023/04/06/atr-advies-wijziging-van-de-tabaks--en-rookwarenwet>.

¹⁵ Stb. 2025, 118.

Artikel 6.10 van de regeling regelde de wijze van registratie van uitgezonderde speciaalzaken. Nu deze registratie samengevoegd wordt met de verplichte registratie van alle detaillisten op grond van artikel 6 van de wet, kan artikel 6.10 van de regeling vervallen.

Artikel II

Deze wijzigingsregeling zal gelijktijdig met de wijziging van de wet waarmee de registratieplicht geïntroduceerd wordt in werking treden.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

J.Z.C.M. Tielen